L-Attakki mill-Ajru fuq Ħal Għaxaq matul l-1942

Charles Debono
Kuratur, Mużew Nazzjonali tal-Gwerra

Matul it-Tieni Gwerra Dinjija, Malta ġiet ibbumbardjata bla ħniena. L-agħar sena tal-gwerra għal Malta kienet l-1942. Matul dax-xahar, kienu twaddbu madwar 7,000 tunnellata ta' bombi fuq Malta, minn ajruplani tal-attakk tal-Assi. Mal-bombi normali twaddbu wkoll bombi żgħar imsejħin *butterfly bombs*. Dawn kienu bombi żgħar li meta jitwaddbu mill-ajruplani kienu jinfetħu u jekk dak li jkun jaqbadha b'idu kienet tisplodi. Dawn li ġejjin huma bombi li waqgħu f'diversi nħawi differenti ta' Ħal Għaxaq fl-1942:

Data	Tħabbira	Għadda l-Attakk	Rimarki
3 ta' Frar	4.25pm	6.21pm	Balla ta' kanun Bofors splodiet mal-art u feriet sitt persuni, fejn tlieta minnhom kellhom jittieħdu l-isptar.
7 ta' Frar	6.45am	7.35am	Waqgħu erba' bombi u splodew f'tarf Ħal Għaxaq, fejn waqqgħu razzett kif ukoll laqtu tnejn oħra wkoll. Mietu wkoll erba' nagħġiet.
26 ta' Frar	11.24am	12.24pm	Waqgħu bombi u splodew fil-limiti ta' Ħal Għaxaq, fejn intlaqat saqaf ta' razzett.
10 ta' Marzu	8.49am	10.08am	Waqgħu erba' bombi ġol-għelieqi u splodew fit-truf ta' Ħal Għaxaq, fejn ikkaġunaw xi ħsarat f'binja li kienet tinsab fi Triq San Filippu, fi Sqaq Nru. 5, u qerdu xi prodotti tar-raba'.
19 ta' Marzu	4.15pm	6.58pm	Waqgħu bombi u splodew f'għelieqi qrib Triq Valletta, fejn ikkaġunaw ħsarat f'razzett u ħitan tas-sejjieħ.

Bombi tal-Ajru Ġermaniżi, wara ajruplan tal-attakk, jistennew li jiġu mgħobbija ġo ajruplani, f'ajrudrom fi Sqallija

26 ta' Marzu	4.29pm	6.54pm	Żewġ persuni sofrew xi ġrieħi wara li laqtuhom xi *splinters* minn balla ta' Kanun ta' Kontra l-Ajruplani.
31 ta' Marzu	7.31pm	8.33pm	Waqgħu erba' bombi f'għelieqi fl-inħawi Taċ-Ċens fejn ikkaġunaw ħsarat lil xi prodotti tar-raba' u siġar.
31 ta' Marzu	3.41pm	6.14pm	Waqgħu tliet bombi ġo xi għelieqi fl-inħawi Ta' Xandur, fejn ikkaġġunaw ħsarat fi prodotti tar-raba' u siġar.
9 t'April	12.45pm	2.12pm	Waqgħu numru ta' bombi fuq ir-raħal fejn qerdu diversi djar u għamlu ħsarat f'oħrajn. Fl-istess waqt ħdax-il persuna sfaw feruti, għaxra minnhom kellhom jittieħdu l-isptar u sebgħa oħra tilfu ħajjithom, tnejn minnhom kienu għadhom mirduma taħt it-terapien.
6 ta' Ġunju	8.24pm	9.42pm	Waqgħu bombi f'xi għelieqi fejn għamlu ħsara fi tliet irziezet. Ma ġewx irrappurtati vittmi.
24 ta' Ġunju	11.30am	--------	Carmel Agius, li kellu 12-il sena, minn Ħal Għaxaq, kien qed jilgħab bi fuze ta' balla ta' kanun, fejn din splodiet, u hu safa ferut. It-tifel ittieħed l-isptar.
20/21 ta' Lulju	10.55pm	12.27am	Splodew bombi f'xi għelieqi, fejn waqqgħu diversi rziezet. Ma kienx hemm vittmi.
23 ta' Lulju	4.20pm	4.52pm	Żewġ *butterfly bombs* waqgħu u splodew f'xi għelieqi, li però ma kkaġunawx ħsarat u lanqas vittmi.
24 ta' Lulju	5.17pm		Joseph Cumbo, li kellu 33 sena, waqt li kien fl-għalqa, ġabar ġebla u tefagħha kontra *butterfly bomb*, fejn din splodiet u weġġa' ħafif. Ir-raġel intbagħat l-isptar.
28 ta' Lulju	9.15am	--------	Joseph Abela, li kellu 11-il sena u Tony Caruana, li kellu 9 snin, it-tnejn li huma minn Ħal Għaxaq, kienu fl-għalqa, qabdu *butterfly bomb* u splodiet f'idejhom, li qatlet lil Joseph u feriet lil Tony.

Kif rajna, għalkemm Ħal Għaxaq jinsab fejn kien hemm ajrudromi ta' Ħal Luqa u Ħal Far, ma tantx ġew rappurtati li waqgħu bombi fuq dan ir-raħal. Kien hemm xi inċidenti relatati ma' bombi msejħin *butterfly bombs*, kif ukoll balal ta' kanuni li ma jkunux splodew u jaqgħu fuq l-art. Jista' jkun li dawn il-balal kienu jaqgħu meta jiġu sparati mill-Kanuni tal-Batterija ta' Kontra l-Ajruplani f'Ta' Karach. Kemm il-*butterfly bombs*, kif ukoll il-balal ikkawżaw diversi mwiet u ġrieħi.

IT-TURRETTA
Self Service & Detergents
1, Triq iċ-Ċombini, Għaxaq
Special Prices & Offers
Tel: 2701 9395
Free Delivery